

РЕЗУЛЬТАТИ АНКЕТУВАННЯ АСПІРАНТІВ КАФЕДРИ ПУА

З метою оцінювання освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування» й організації навчального процесу, у грудні 2022 р. проведено опитування серед аспірантів. Зазначимо, що анкетування повністю було анонімним та проводилось в онлайн режимі через google форми. В анкетуванні взяли участь 16 із 20 аспірантів з усіх 4 курсів.

Аспірантам було запропоновано декілька запитань, відповіді на які носили як обов'язковий, так і не обов'язковий характер. Перше питання звучало так: «Позначте дисципліни, які, на Вашу думку, вивчати обов'язково, а які – не обов'язково». У переліку дисциплін вказано всі дисципліни: і ті, які викладались старшокурсникам відповідно освітньо-наукової програми за якою вони вчилися, і ті, які зараз викладаються першокурсникам відповідно до чинної освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування» 2022 р.

Аспіранти в абсолютній більшості вказали, що Іноземна мова та Комунікативний менеджмент в публічному управлінні повинні бути обов'язковими дисциплінами для даної освітньо-наукової програми (рис. 1). Також до обов'язкових дисциплін аспіранти віднесли:

- Теорію та методологію публічного управління та адміністрування, Реформи публічного управління та адміністрування, Місцеве самоврядування у децентралізованій системі публічного управління, Електронне урядування та електронну демократію у сталому розвитку (*по 15 голосів за кожен*);

- Методологію та організацію роботи над дисертаційним дослідженням, Механізми і технології публічного управління та адміністрування, Проблеми економіки та управління сучасними організаційними структурами, Іноземну мову для академічних цілей, Розвиток системи публічної служби, Стратегічне управління людським розвитком, Актуальні проблеми державного будівництва, Сучасні проблеми розвитку економіки України, Проєкти та інструменти модернізації публічного управління та адміністрування (*по 14 голосів за кожен*).

У той же час, аспіранти вважають не обов'язковими такі дисципліни, як: Екологізацію освіти, науки, виробництва (*8 голосів*), Філософію та методологію науки (*7 голосів*), Педагогічний практикум (*7 голосів*), Моделювання та прогнозування розвитку соціально-економічних систем (*6 голосів*), Філософію (*5 голосів*), Методологію наукових досліджень (*5 голосів*). На результати опитування вплинуло те, що аспіранти повинні були висловити свою думку стосовно всіх дисциплін, незважаючи на те, чи вчили вони їх, чи ще не вчили. Тому десь присутній елемент суб'єктивності.

Які, на Вашу думку, дисципліни обов'язково/не обов'язково вивчати?

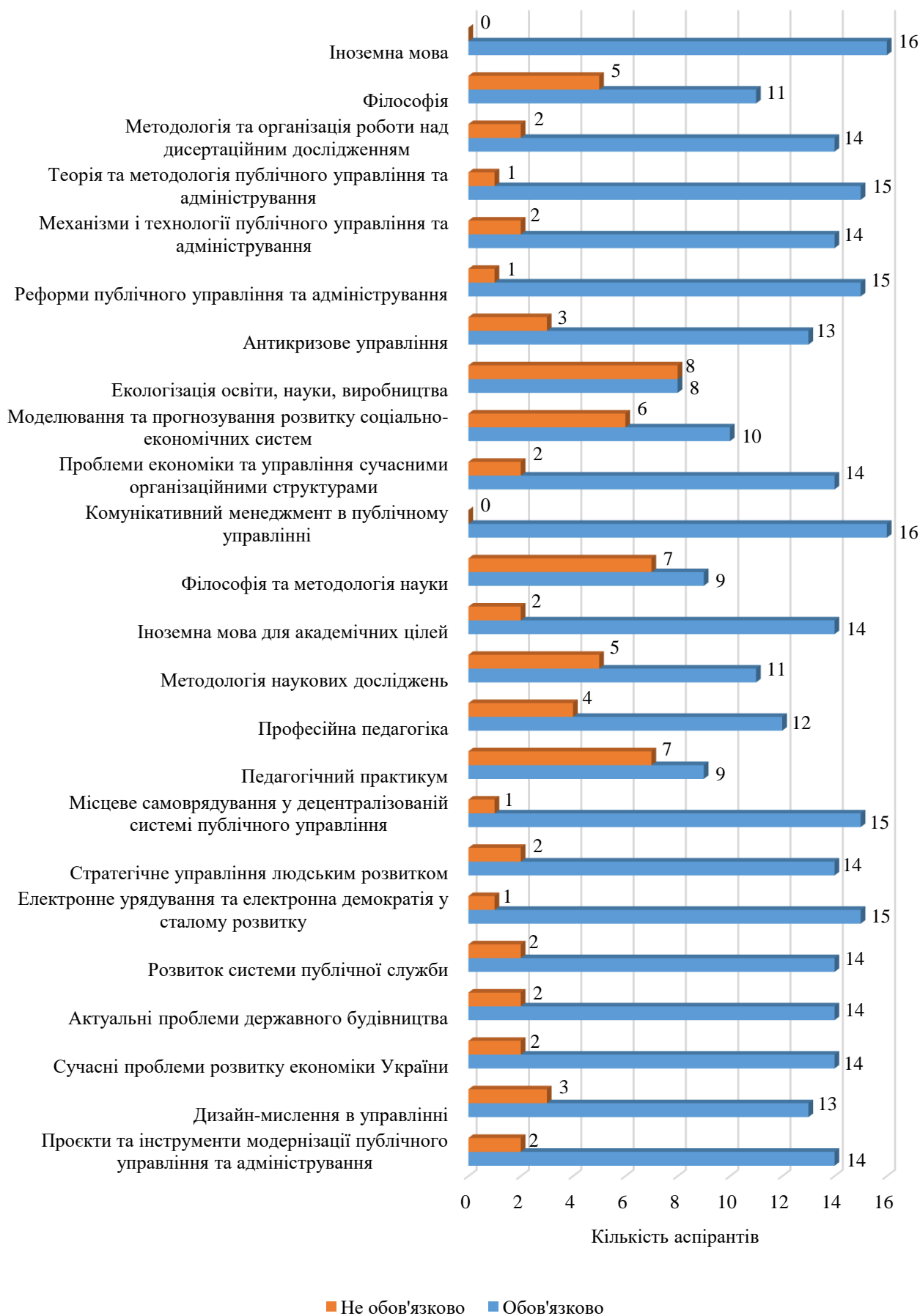

Рис. 1

Аспіранти загалом зазначили, що дисципліни підібрані вірно та дуже гармонічно поєднанні, відповідають актуальним викликам сьогодення в світі, і особливо в Україні, у часи коли необхідні швидкі антикризові рішення. А також зазначили, чому вважають окремі дисципліни не потрібними на рівні аспірантури та надали пропозиції щодо дисциплін, які б хотіли вивчати. У коментарях до даного питання аспіранти вказали, що: «Філософія вивчалася на рівні бакалаврату. Прохання замінити викладача. Із Сабадухою дуже складно і не цікаво дебатовати...», «Філософія є не актуальною», «По філософії недоцільність використання часу аспірантів», «Філософія має бути виключно лекційним курсом і викладатись по бажанню». У той же час, аспіранти навели перелік дисциплін, що доречно було б ввести: Аналітика даних у сфері ПУА, Національна безпека, Цифрові трансформації в ПУА, Зв'язки з громадськістю, Стратегічне управління та ризик-менеджмент, Політологія, Риторика та дебатерство, Новітня історія України, Політичне управління у воєнний час.

Підкреслимо, що в освітньо-наукову програму «Публічне управління та адміністрування» 2022 р. внесено зміни щодо обов'язкових дисциплін, а також дисциплін, які подаються на вибір. Так, уточнено назву окремих обов'язкових дисциплін, додано нові дисципліни до обов'язкових та збільшено перелік дисциплін на вибір (табл. 1).

Таблиця 1 – Перелік обов'язкових та вибіркових дисциплін

Дисципліни	Згідно ОНП 2018 р.	Згідно ОНП 2022 р.
Обов'язкові	Філософія	Філософія та методологія науки
	Іноземна мова	Іноземна мова для академічних цілей
	Методологія та організація роботи над дисертаційним дослідженням	Методологія наукових досліджень
	Теорія та методологія публічного управління та адміністрування	Теорія та методологія публічного управління та адміністрування
	Реформи публічного управління та адміністрування	✓ Місцеве самоврядування у децентралізованій системі публічного управління ✓ Професійна педагогіка ✓ Педагогічний практикум
		Механізми і технології публічного управління та адміністрування
Вибіркові	Механізми і технології публічного управління та адміністрування	Реформи публічного управління та адміністрування
	Антикризове управління	Антикризове управління
	Актуальні проблеми державного будівництва	Актуальні проблеми державного будівництва
	Розвиток системи публічної служби	Розвиток системи публічної служби
	Сучасні проблеми розвитку економіки України	Сучасні проблеми розвитку економіки України
	Стратегічне управління людським розвитком	Стратегічне управління людським розвитком

Моделювання та прогнозування розвитку соціально-економічних систем	Моделювання та прогнозування розвитку соціально-економічних систем
Проблеми економіки та управління сучасними організаційними структурами	Проблеми економіки та управління сучасними організаційними структурами
Комунікативний менеджмент в публічному управлінні	Комунікативний менеджмент в публічному управлінні
☐ Екологізація освіти, науки, виробництва	☒ Електронне урядування та електронна демократія у сталому розвитку
	☒ Дизайн-мислення в управлінні
	☒ Проєкти та інструменти модернізації публічного управління та адміністрування

- дисципліни не включені в ОНП «Публічне управління та адміністрування» 2022 р.

- нові дисципліни в ОНП «Публічне управління та адміністрування» 2022 р.

Другим питанням було: «На Вашу думку, які із дисциплін слід вивчати більше або менше часу?» (рис. 2). Аспіранти фактично мали вказати, на які дисципліни слід виділити додатковий час, якщо вони вважають, що основного часу є недостатньо, щоб освоїти весь матеріал, а на які – основний час слід скоротити. З рис. 2 робимо висновок, що аспіранти загалом задоволені виділеними годинами на вивчення дисциплін, проте вказують, що окремі дисципліни все ж потребують більше часу для подання та опрацювання навчального матеріалу. Так, на думку аспірантів, більше часу на вивчення потребують такі дисципліни, як: Реформи публічного управління та адміністрування (**10 голосів**), Іноземна мова (**9 голосів**), Антикризове управління (**9 голосів**), Теорія та методологія публічного управління та адміністрування (**8 голосів**), Механізми і технології публічного управління та адміністрування (**8 голосів**), Проєкти та інструменти модернізації публічного управління та адміністрування (**8 голосів**), Дизайн-мислення в управлінні (**7 голосів**), Сучасні проблеми розвитку економіки в Україні (**7 голосів**), Актуальні проблеми державного будівництва (**7 голосів**), Стратегічне управління людським розвитком (**7 голосів**).

Аспіранти виділили й дисципліни для яких бажано зменшити час їх вивчення: Професійна педагогіка (**9 голосів**), Педагогічний практикум (**9 голосів**), Екологізація освіти, науки, виробництва (**9 голосів**), Філософія (**8 голосів**), Філософія та методологія науки (**7 голосів**). Загалом відповіді по даному питанню перегукуються з відповідями на попереднє питання. Адже, більшість дисциплін, які аспіранти вважають обов'язковими для освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування» потребують, на їх думку, дещо більшого часу на вивчення. І навпаки, на не обов'язкові дисципліни варто зменшити час на освоєння матеріалу.

На Вашу думку, які дисципліни слід вивчати більше/менше часу?

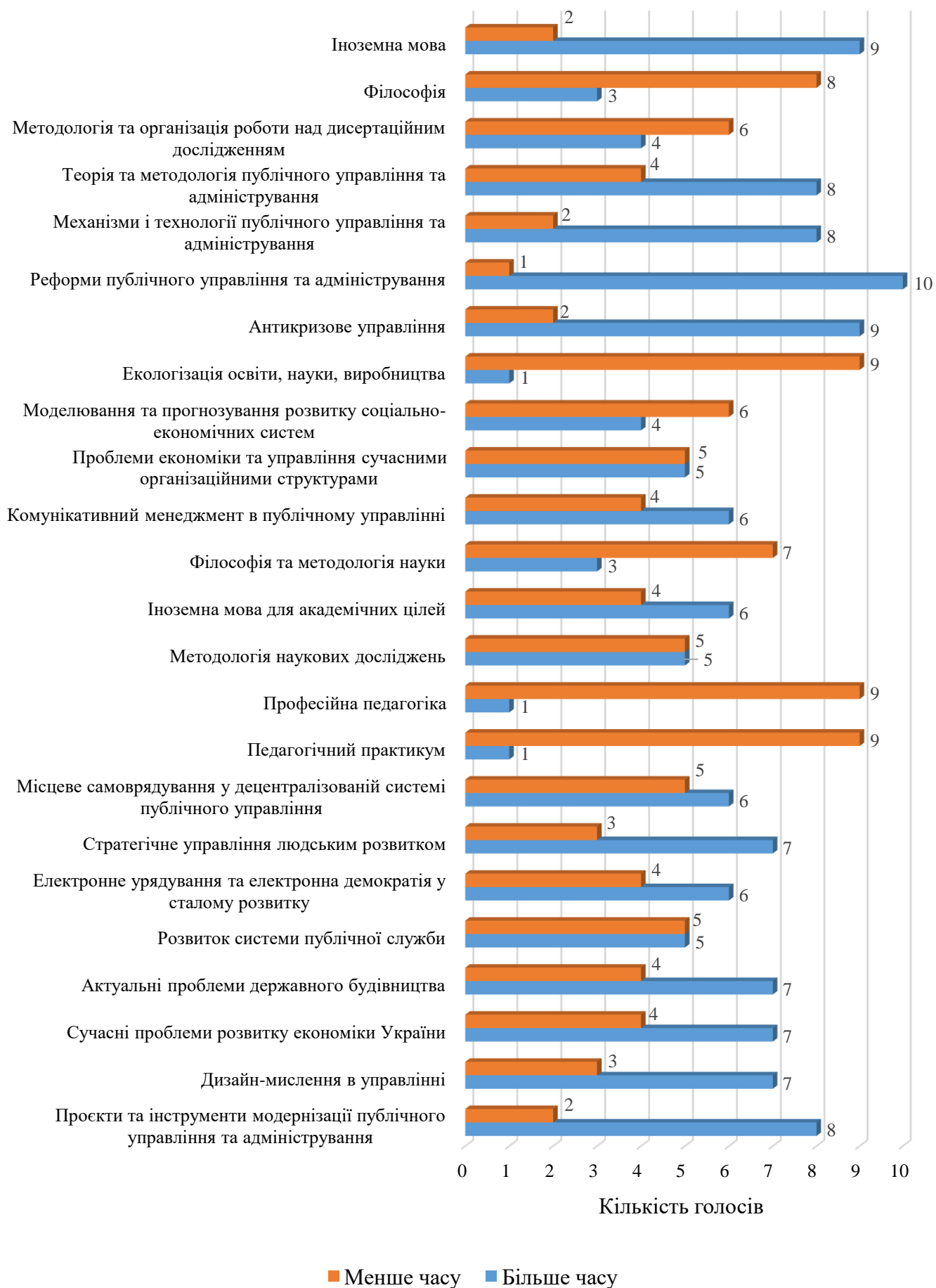

Рис. 2

Крім того, ще раз зазначимо, що окремі дисципліни є новими і тому дещо важко об'єктивно оцінити наскільки вони потребують збільшення чи зменшення часу на викладання. Щодо дисциплін, які уже викладались у попередніх роках, то збільшено кількість годин для таких: Теорії та методології публічного управління та адміністрування, Механізми і технології публічного управління та адміністрування; а зменшено для: Філософії та методології науки, Методології наукових досліджень (*частково за рахунок введення нових обов'язкових дисциплін: Педагогічного практикуму та Професійної педагогіки*), Розвиток системи публічної служби та ін. Окрім того, перелік обов'язкових дисциплін доповнено дисципліною Місцеве самоврядування в децентралізованій системі публічного управління, а вибіркових: Електронне урядування та електронна демократія у сталому розвитку; Дизайн-мислення в управлінні; Проєкти та інструменти модернізації публічного управління та адміністрування.

Третім питанням було: «Чи задоволені Ви професійною діяльністю викладачів, які викладали Вам дані дисципліни?». Загалом аспіранти задоволені професійною діяльністю викладачів, які вели в них відповідні дисципліни, вказують на те, що викладачі володіють інформацією, можуть її цікаво та креативно подати, щоб зацікавити. Однак, є декілька негативних голосів щодо Філософії в 2021 р. (2 *голоси*) та Філософії та методології науки в 2022 р. (1 *голос*). Частково такі відповіді схожі з відповідями на попередні питання і вказують на те, що окремі дисципліни аспіранти не вважають важливими для себе.

Важливими є також відповіді аспірантів на питання щодо організації та забезпечення навчально-виховного процесу, а саме: якості викладання та навчання; технічного та допоміжного оснащення, умов навчання. Результати анкетування відображено на рис. 3 та 4 відповідно. Так, з рис. 3 видно, що аспіранти задоволені:

- професорсько-викладацьким складом;
- якістю проведення онлайн навчання;
- використанням сучасних методів навчання;
- популяризацією академічної доброчесності, створення відповідного середовища. Викладачі на своєму прикладі показують, що таке академічна доброчесність, а також неодноразово ведуть про це бесіди, особливо під час наукової діяльності аспірантів;
- доброзичливістю та щирістю викладачів;
- забезпеченістю можливості оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів;
- об'єктивністю, чесністю, справедливістю і прозорістю викладачів в оцінюванні знань аспірантів.

Водночас, певними аспектами аспіранти не цілком задоволені, зокрема:

- використанням елементів наочності та технічних засобів під час навчання;
- практичною зорієнтованістю на реалії сьогодення;
- поясненням викладачів щодо можливості отримання балів за виконання завдань по дисципліні.

Оцінка організації та забезпечення навчального процесу

Рис. 3

Оцінка організації та забезпечення навчального процесу (технічне та допоміжне оснащення, умови навчання)

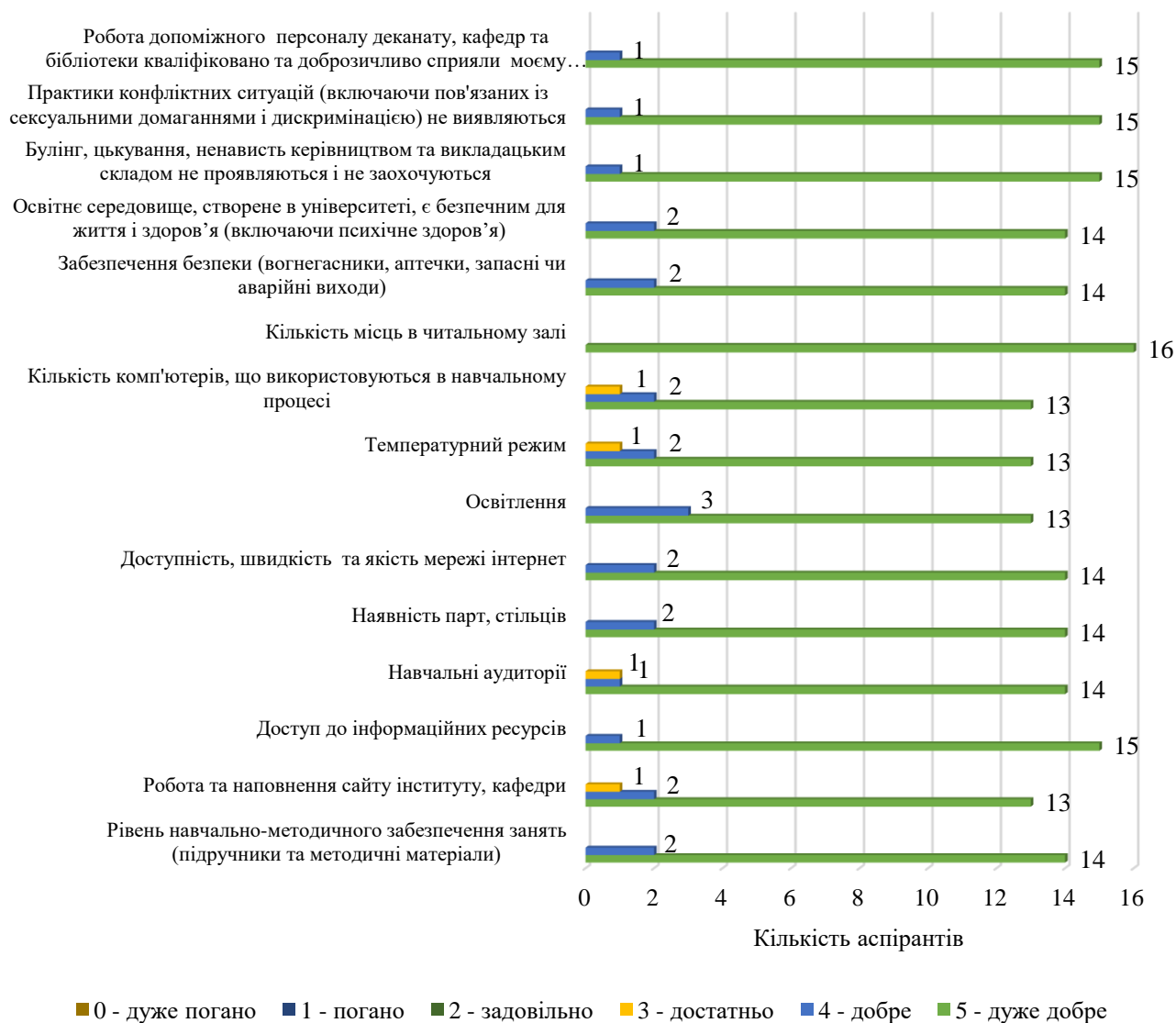

Рис. 4

Аспіранти відзначають високу якість технічного та допоміжного оснащення, а також умов навчання (рис. 4). Їх задовольняє добре організований навчальний процес, робота допоміжного персоналу деканату та кафедри, організація студентського профкому та парламенту. Аспірантка першого курсу є Головою студентського парламенту університету. Також аспіранти відзначили, що задоволені наявністю парт та крісел в навчальних аудиторіях, освітнім середовищем, доступом до інформаційних ресурсів, рівнем навчально-методичного забезпечення занять. У той же час, окремі аспіранти відзначили, що їх не повністю задовольняє кількість та якість комп'ютерів, що використовуються в навчальному процесі, а також наповнення сайту інституту та кафедри. Питання тут в тому, що є сформовано новий сайт університету, і, відповідно інституту та кафедри, який зараз активно наповнюється. Крім того, активно наповнюється сторінка кафедри у Facebook. Враховуючи карантинні обмеження та воєнний стан, цей процес, можливо, був дещо уповільнений. Також аспіранти не зовсім задоволені температурним режимом.

Щодо температури повітря в приміщенні, то зазначимо, що вона залежить від опалення приміщення, яке в корпусі є централізованим. Сезон опалення в місті Івано-Франківськ зазвичай розпочинається після 15 жовтня, а до того часу, якщо на дворі холодно, то й в приміщенні температура також невисока. Зимом, під час опалювального сезону, температурний режим є хорошим і сприяє нормальному навчальному процесу.

На рис. 5 відображено відповіді аспірантів на питання, чи сприяє навчання до формування відповідних знань, вмінь і навичок.

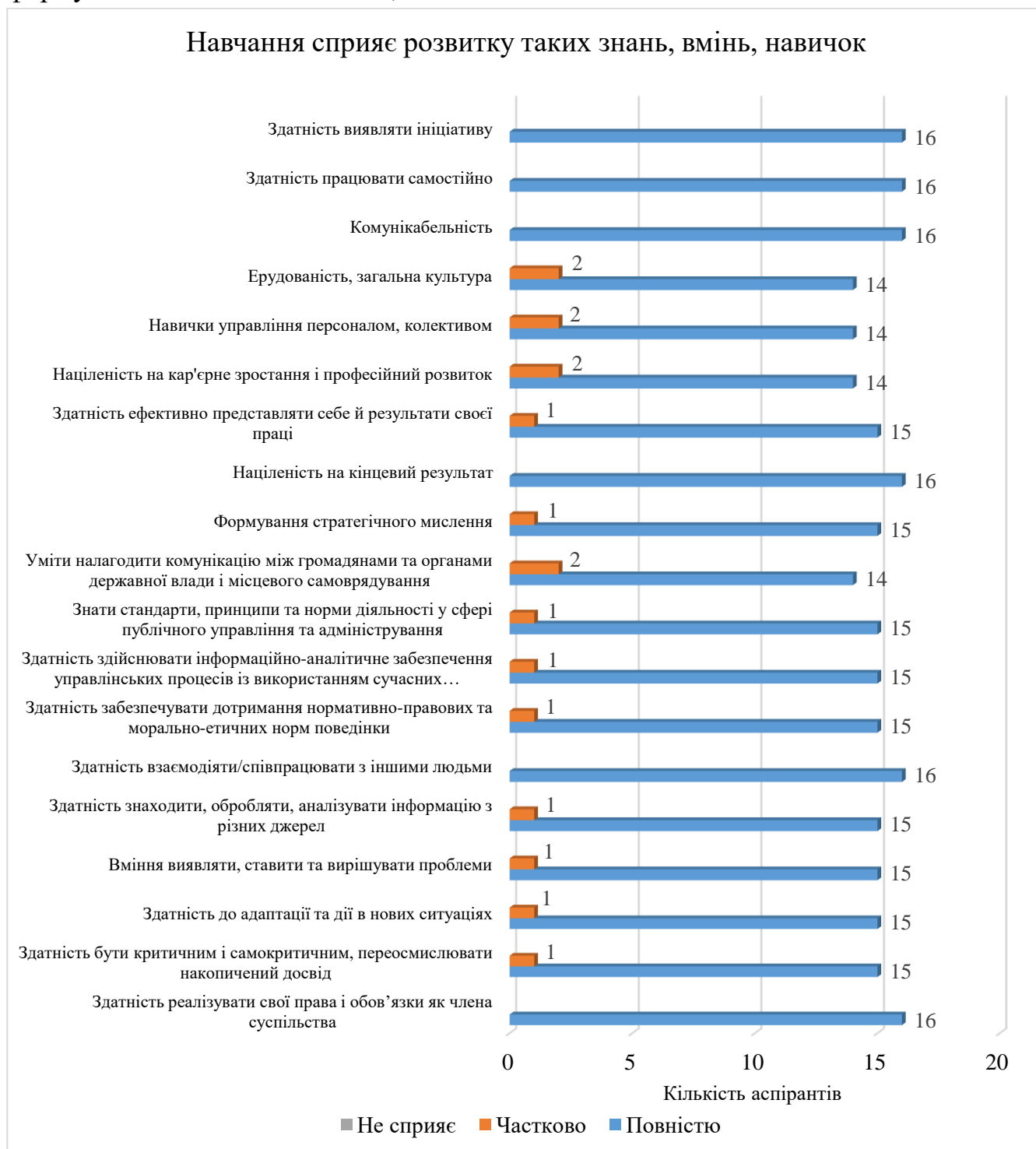

Рис. 5

Загалом аспіранти задоволені одержаними у процесі навчання знаннями. Вважають, що ці знання дадуть їм змогу розвивати відповідні практичні навички та

матимуть повсякденне застосування у процесі виконання в майбутньому професійних обов'язків. Це підтверджується і тим, що частина аспірантів, які зараз навчають в аспірантурі, є випускниками кафедри публічного управління та адміністрування та отримали освітній рівень магістра. Всі аспіранти погоджують, що навчання в аспірантурі сприяє формуванню у них таких навичок, як: здатність виявляти ініціативу, здатність працювати самостійно, комунікабельність, націленість на кінцевий результат, здатність взаємодіяти/співпрацювати з іншими людьми, здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства.

Водночас, аспіранти надали такі рекомендації щодо покращення освітньо-наукового процесу: «Збільшити кількість обов'язкових годин аудиторної роботи з науковим керівником і передбачити години (за вибором дисертанта) для консультацій з тими викладачами кафедри, які можуть бути корисними за темами розділів дисертації», «Більше акценту на практичних речах, ніж на теорії», «Впроваджувати новітні комунікаційні технології у процес взаємозв'язку зі студентами», «Більше реального та практичного досвіду», «Закордонні стажування групові», «Частіше проводити пари в аудиторії», «Максимальна діджиталізація», «Запрошувати на заняття посадових осіб органів державної влади та місцевого самоврядування для обговорення практичних питань управління та адміністрування», «Навчання з виїздом в межах області». Як підсумок, всі 16 аспірантів, які взяли участь в опитуванні, готові рекомендувати навчання за освітньо-науковою програмою «Публічне управління та адміністрування» на кафедрі публічного управління та адміністрування Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.